

13 praktiska allmänna skötselråd

- För ökad biologisk mångfald tack vare motorbaneaktiviteter

Skötselråd - anvisningar

- Detta är en generaliserad skötselplan för att underlätta igångsättning av arbetet med biologisk mångfald.
- Målsättningen är att alla banor skall få individuella skötselplaner med tiden.
- Samråd alltid med kommunen/länsstyrelsen/annan berörd myndighet innan åtgärder görs!
- Kontakta respektive förbunds miljökommitté för mer information.

1. Undvik att blanda i bark och andra material i konstruktion och skötsel av banan

Desto mer organiskt material, olika kornstorlekar och främmande substanser som finns i sanden/banunderlaget desto mindre biologiska värden kommer den sannolikt att kunna hålla.

2. Undvik att lägga i trädrester och grenar etc. i vallar m.m.

Detta eftersom trädrester m.m. kommer att både ge långsiktigt mer instabila vallar och även ge en onödig inblandning av organiskt material i underlaget vilket ger extra gödslingsseffekt.

3. Undvik att använda andra fyllnadsmaterial än sand

Tippmassor etc. är ofta betydligt mer kväve/näringsrika än det befintliga banmaterialet vilket kan skada den flora som är viktigast att behålla – och därmed även den fauna som är beroende av växterna.

4. Tillåt tillfällig körning utanför själva banan

Detta för att skapa tillfälliga störningar då och då. Detta möjliggör att nya växter kan etablera sig, frön att gro och djur att enklare bygga bon i marken. Dock får det inte bli i sådan omfattning att all vegetation nöts bort helt.

5. Gör vallar breda uppe på ryggen och med flacka sidor/kanter i olika väderstreck

Det ger möjligheter för torrmarksväxter att etablera sig här.

Gör även flera av vallarna, där så är möjligt, med så flacka sidor/kanter att torrmarksväxter kan etablera sig här. På sikt kan det bli aktuellt att plantera in växter, detta skall i så fall ske i samarbete med lokala botaniker.

Skapa vallarna med riktning i olika väderstreck för att på så sätt skapa livsmiljöer med olika klimatiska förutsättningar. På banor med topografiska skillnader (t.ex. motocrossbanor) är det viktigt att hålla slänter öppna och gärna i alla väderstreck för att parera för olika väderlek (torr-våtsomrar) och ett varmare klimat.

6. Slå all örtvegetation i början - mitten av augusti

Slå all örtvegetation i början - mitten av augusti och ta bort höet efter att det har legat på plats någon vecka. Frön och insekter har då ramlat ut och hamnat på marken under.

Det är **ABSOLUT NÖDVÄNDIGT** att höet tas bort varje år, annars kommer marken att gödslas av höet. Det blir då så mycket svårare att bevara förutsättningarna för en rik biologisk mångfald. Om det är brist på resurser kan dessa områden (i nödfall) slås vartannat år.

Även den tunnaste och glesaste torrmarksvegetationen bör skötas på detta sätt eftersom kvävednedfallet från luften (ex från flygplan och annan trafik) gödslar marken kontinuerligt.

7. Låt inte tallar eller andra träd etablera sig i låg vegetation

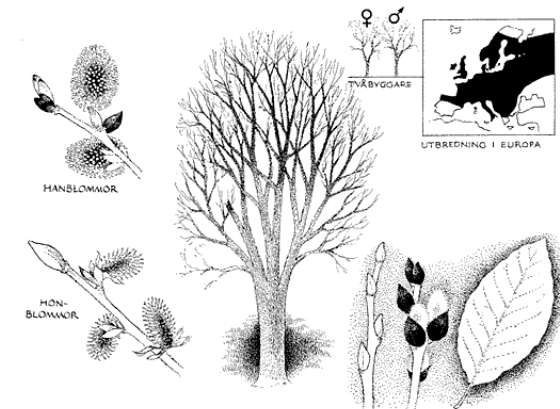
Låt inte tallar eller andra träd etablera sig i låg torrmarksvegetation. De tallar som gror här bör dras bort, dels för att inte roten skall bli kvar och gödsla sanden i onödan och dels för att skapa en ny jordblotta där växter och djur kan etablera sig.

Ta även bort mattor av nykoloniserade småtallar inom banområdet. Däremot kan enstaka större tallar sparas på de platser där de inte inverkar på bansäkerheten.

8. Spara alla äldre sälgar!

Sälgen utgör en mycket viktig födoresurs för insekter tidigt på våren då inga andra växter har börjat blomma.

9. Spara stora och äldre träd där så är möjligt

Spara även alla riktigt stora eller äldre träd på de platser där de inte påverkar bansäkerheten. Äldre träd och död ved är mycket viktiga faktorer för hög biologisk mångfald och därmed kommer områdets status som naturvårdsresurs att ökas.

10. Gräv ut vattensamlingar (alltid i samråd med myndighet!)

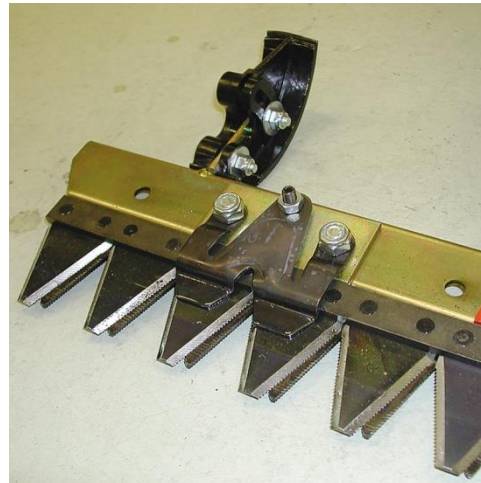
Gräv ut vattensamlingar i anslutning till banan så att det står vatten i dessa under största delen av sommaren. Det är dock viktigt att kantzoner förblir flacka så att vattnet värms upp tidigt på våren. **OBS: Samråd alltid med kommunen (eller berörd tillsynsmyndighet)!**

Detta kommer ge förutsättningar för groddjur att reproducera sig inom banområdet och eftersom flertalet groddjur är rödlistade kommer detta gynna områdets status som naturvårdsresurs.

11. Slå med skärande slätterverktyg

Generellt är det ganska enkelt att omvandla miljöerna (även runt "asfaltbanor") till biologiskt mer värdefulla områden. Alla marker som ändå måste hållas öppna skall slå med skärande slätterverktyg i början – mitten av augusti och ca en vecka senare **MÅSTE** allt slaget material köras undan. Höet skall först ligga cirka en vecka för att frön och småkryp skall hinna ramla ur och bli kvar på underliggande mark.

12. All sly som fälls måste tas bort

All sly som fälls måste tas bort för att inte det ska ligga och gödsla marken och därmed missgynna mindre örter. På sikt kan det skördade materialet användas för framställning av bioenergi, men i dag finns ännu inte den tekniken utbyggd.

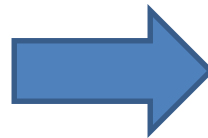

13. Sluta klippa gräs rutinmässigt med gräsklippare

Sluta klippa gräs rutinmässigt med gräsklippare. Klipp gräs i enlighet med punkt 11.

I övrigt behövs ingen markbearbetning och inte heller någon besprutning varken av bekämpningsmedel eller konstgödsel får ske.

Beroende på markförhållande (fuktighet etc.) kommer olika vegetationstyper att utvecklas i de olika delarna runt banan att börja utvecklas.

Minskad arbetsinsats på sikt

På några års sikt kommer tillväxten av vegetationen att bli långsammare (och därmed volymen hö att bli mindre).

Detta eftersom de näringsämnen som är bundna i höet nu förs bort vilket på sikt kommer att minska arbetsinsatsen för slätterarbetet om man jämför med att klippa gräset och med gräsklippare och därmed självgödsla gräset.

Effekten av slättern kommer att på sikt bli att det även utvecklas en betydligt mer varierad insektfauna över hela banområdet också, varav ett antal kommer att vara rödlistade arter knutna till det gamla kulturlandskapet.

Skötselplan – fortsättning på sikt

- När vi ser vilka typer av växtsamhällen som utvecklas kan möjligen ytterligare växtarter sås eller planteras in på lämpliga platser.
- Introduktion av ytterligare växtarter skall göras i samarbete med lokala botaniker.
- **Samråd alltid med kommunen/länsstyrelsen/annan berörd myndighet innan större åtgärder/ingrepp görs!**